

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “ประสิทธิภาพของสื่อเพื่อการส่งเสริมการเกษตรของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีประจำตำบลทาเหนือ อำเภอแม่อน จังหวัดเชียงใหม่” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิภาพสื่อเพื่อการส่งเสริมการเกษตรของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลทาเหนือ อำเภอแม่อนจังหวัดเชียงใหม่ โดยศึกษาเปรียบเทียบชนเผ่าปกากะญอและคนเมือง ในส่วนของพฤติกรรมการเปิดรับ การใช้ประโยชน์จากสื่อเพื่อการส่งเสริมการเกษตรของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลทาเหนือ อำเภอแม่อนจังหวัดเชียงใหม่ และความสัมพันธ์พฤติกรรมการเปิดรับสื่อเพื่อการส่งเสริมการเกษตรกับการนำสื่อเพื่อการส่งเสริมการเกษตรไปใช้ประโยชน์

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งมีรูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) แบบวัดผลครั้งเดียว (One-Shot Case Study) และใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล โดยใช้วิธีการให้ผู้ตอบกรอกแบบสอบถามเอง (Self-administered Questionnaire) โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือกลุ่มเกษตรกรเพศชาย และเพศหญิง ที่อาศัยอยู่ในตำบลทาเหนือ อำเภอแม่อน จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 220 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย การทดสอบค่าไคสแควร์ (Chi - Square) การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยสำหรับกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มที่มีเป็นอิสระต่อกัน (t - test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 220 คน พบว่าเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 47.3 เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 52.7 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.7 ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าหรือเทียบเท่าประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 50.0 โดยเป็นชนเผ่าปกากะญอ ร้อยละ 77.3 และ ชนพื้นเมืองร้อยละ 22.7

ในส่วนพฤติกรรมการเปิดรับสื่อเพื่อการส่งเสริมการเกษตรพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการเปิดรับสื่อเพื่อการส่งเสริมการเกษตร ในภาพรวม ในระดับต่ำ ค่าเฉลี่ย 2.06 กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการเปิดรับสื่อเพื่อการส่งเสริมการเกษตรจากสื่อบุคคลมากที่สุด

ในส่วนของการใช้ประโยชน์จากสื่อเพื่อการส่งเสริมการเกษตรในชีวิตประจำวัน พบว่ากลุ่มตัวอย่าง มีการใช้ประโยชน์จากสื่อเพื่อการส่งเสริมการเกษตรในชีวิตประจำวัน ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.12) และพบว่า เกษตรกรมีการใช้ประโยชน์โดยการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 3.65)

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า

สมมติฐานข้อที่ 1 เกษตรกรที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์แตกต่างกันมีพฤติกรรมการเปิดรับสื่อเพื่อการส่งเสริมการเกษตรแตกต่างกัน สรุปผลการทดสอบได้ดังนี้คือ

1. เกษตรกรที่มีเพศแตกต่างกันมีพฤติกรรมการเปิดรับสื่อเพื่อการส่งเสริมการเกษตรไม่แตกต่างกัน
2. เกษตรกรที่มีอายุแตกต่างกันมีพฤติกรรมการเปิดรับสื่อเพื่อการส่งเสริมการเกษตรไม่แตกต่างกัน
3. เกษตรกรที่ระดับการศึกษาแตกต่างกันจะมีพฤติกรรมการเปิดรับสื่อเพื่อการส่งเสริมการเกษตรไม่แตกต่างกัน
4. เกษตรกรที่ชาติพันธุ์แตกต่างกันจะมีพฤติกรรมการเปิดรับสื่อเพื่อการส่งเสริมการเกษตรแตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 2 เกษตรกรที่มีลักษณะทางด้านประชากรศาสตร์แตกต่างกันจะมีการนำไปใช้ประโยชน์ของสื่อเพื่อการส่งเสริมการเกษตรแตกต่างกันสรุปผลการทดสอบได้ดังนี้คือ

1. เกษตรกรที่เพศแตกต่างกันจะมีการนำไปใช้ประโยชน์ของสื่อเพื่อการส่งเสริมการเกษตรไม่แตกต่างกัน
2. เกษตรกรที่มีอายุแตกต่างกันจะมีการนำไปใช้ประโยชน์ของสื่อเพื่อการส่งเสริมการเกษตรไม่แตกต่างกัน
3. เกษตรกรที่มีระดับการศึกษาต่างกันจะมีการนำไปใช้ประโยชน์ของสื่อเพื่อการส่งเสริมการเกษตรไม่แตกต่างกัน
4. เกษตรกรที่ชาติพันธุ์แตกต่างกันจะมีการนำไปใช้ประโยชน์ของสื่อเพื่อการส่งเสริมการเกษตรแตกต่างกัน โดยเกษตรกรชนพื้นเมืองจะมีการนำไปใช้ประโยชน์ของสื่อเพื่อการส่งเสริมการเกษตรสูงกว่า เกษตรกรชนเผ่าปกากะญอ

สมมติฐานข้อที่ 3 พฤติกรรมการเปิดรับสื่อเพื่อการส่งเสริมการเกษตรมีความสัมพันธ์กับการนำสื่อเพื่อการส่งเสริมการเกษตรไปใช้ประโยชน์ ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่าพฤติกรรมการเปิดรับสื่อเพื่อการส่งเสริมการเกษตรมีความสัมพันธ์กับการนำสื่อเพื่อการส่งเสริมการเกษตรไปใช้ประโยชน์ โดยพฤติกรรมการเปิดรับสื่อประเภทสื่อบุคคล จะทำให้เกษตรกรมีการนำสื่อเพื่อการส่งเสริมการเกษตรไปใช้ประโยชน์มากที่สุด